

Деркач Ольга Сергіївна

студентка ФСП НТУУ «КПІ»

ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ПРИВАТНИМИ СТРУКТУРАМИ ТА ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ У БОРОТЬБІ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ (ІНФОРМАЦІЙНИХ) ТЕХНОЛОГІЙ

Сьогодні досить гостро стоїть питання боротьби зі злочинами у сфері використання комп'ютерних (інформаційних) технологій, так як Україна, як і більшість економічно розвинутих країн, перейшла на широке використання нових інформаційних технологій у сфері державного управління. Дана проблематика на сучасному етапі, з нашої точки зору, не вивчена в повному обсязі. До того ж в державі немає чітко виробленої стратегії взаємодії між приватними структурами (провайдерами, операторами зв'язку) та правоохоронними органами, а тому інформатизація супроводжується побічними негативними явищами криміногенного характеру – комп'ютерною злочинністю.

Перш ніж ми почнемо аналізувати комп'ютерну злочинність як явище, визначимось з дефініцією. Слід зазначити те, що на державному рівні визначення цього поняття, проте надано визначення інформаційній злочинності, що, по суті, є ширшим поняттям і включає в себе комп'ютерну злочинність. Комп'ютерні злочини мають певну специфіку, проте разом з тим вони є складовою частиною інформаційних злочинів та характеризуються рисами, які притаманні останнім в цілому. Отже, комп'ютерна злочинність як об'єкт кримінологічного дослідження – це всі визнанні в якості злочинних та соціально-негативні суспільно-небезпечні прояви, що підривають інформаційну безпеку суспільства в цілому та його окремих елементів. На наш погляд, є доцільним також дати визначення комп'ютерних систем. Комп'ютерна система – це будь-який пристрій або група взаємно поєднаних або пов'язаних пристроїв, один чи більше з яких, відповідно до певної програми, виконує автоматичну обробку даних [1, ст.1].

В цьому аспекті слід звернути увагу на відсутність достатнього рівня взаємодії між правоохоронними органами та приватним бізнесом (телекомунікаційними компаніями та компаніями що надають послуги Інтернет) з питань надання необхідної інформації (доказів у електронному вигляді) та її збереження в комп'ютерних системах.

На основі аналізу діяльності оперативних підрозділів Державної служби боротьби з економічними злочинами МВС України по боротьбі зі злочинами у сфері комп'ютерних (інформаційних) технологій, ми приходимо до висновку, що на сучасному етапі протидії даному виду злочинності ми спостерігаємо значне відставання методичного, тактичного, матеріального і кадрового забезпечення правоохоронних органів, зокрема саме в сфері інформатизації. Сьогодні основоположним регулюючим документом взаємодії між приватними структурами (провайдерами, операторами зв'язку) та правоохоронними органами є Постанова Пленуму ВСУ №2 від 28 березня 2008 р. «Про деякі питання застосування судами України законодавства при дачі дозволів на тимчасове обмеження окремих конституційних прав і свобод людини і громадянина під час здійснення оперативно-розшукової діяльності, дізнання і досудового слідства». Але дана постанова на жаль не вирішує всю кількість існуючих проблем, а лише урегульовує деякі практичні питання, зокрема: зняття інформації з каналів зв'язку, контроль за листуванням, телефонними розмовами, телеграфною та іншою кореспонденцією, арешт на кореспонденцію і зняття інформації з каналів зв'язку, огляд і виїмка кореспонденції та дослідження інформації знятої з каналів зв'язку та застосування інших технічних засобів одержання інформації [2, п.2].

В деяких державах наприклад в Данії, Германії, США процес взаємодії держави та приватних організацій є чітко урегульованим ще з 1985 року (що співпадає з початком глобального впровадження нових інформаційних технологій). Наприклад в Англії, де законом «Про зловживання компютерами», прийнятим ще в 1990 році, було введено ряд статей, які містили спеціально сформульовані склади злочинів в сфері комп'ютерної

інформації та процес взаємодії відповідних органів. Проаналізувавши сучасне законодавче вирішення даного питання в Україні, ми вбачаємо доцільність в застосуванні наступних напрямів взаємодії державних та приватних структур: по-перше, це вироблення конкретних практичних заходів, для регулювання відносин між державою і приватними структурами щодо забезпечення безпеки і захисту електронної інформації; по-друге це вироблення способів взаємодії правоохоронних структур і приватних компаній задля співпраці та отримання електронної інформації мережі Інтернет та телекомунікаційних систем на законодавчому рівні; і по-третє це врахування міжнародного досвіду, зокрема щодо створення порядку та процедур впровадження спеціальних норм закону та його положень. Безперечно дана проблематика потребує досить масштабних наукових розробок, суспільних перетворень, часу і нагальних дій. Необхідно враховувати той факт, що вивчення взаємозв'язку державних і приватних органів з даної проблематики дають підстави для сумнівів щодо відповідності, тому і статистика комп'ютерної злочинності повинна піддаватися масштабній критиці.

Список використаних джерел:

1. Конвенція Ради Європи про кіберзлочинність, ратифіковано від 07. 09. 2005; стаття 1;
2. Постанова пленуму ВСУ №2 від 28 березня 2008 р. «Про деякі питання застосування судами України законодавства при дачі дозволів на тимчасове обмеження окремих конституційних прав і свобод людини і громадянина під час здійснення оперативно – розшукової діяльності, дізнання і досудового слідства», пункт 2.